

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการดื่มแอลกอฮอล์ และการติดเชื้อ *H. pylori* ในผู้ป่วยโรคแผลในกระเพาะอาหารและลำไส้ส่วนต้น (Peptic Ulcer) และวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างการดื่มแอลกอฮอล์ในปริมาณที่แตกต่างกันได้แก่ระดับต่ำ (น้อยกว่า 10 กรัมต่อวัน), ระดับปานกลาง (10-20 กรัมต่อวัน) และระดับสูง (มากกว่า 20 กรัมต่อวัน) จะมีผลต่อการติดเชื้อ *H. pylori* ในผู้ป่วยโรคแผลในกระเพาะอาหารและลำไส้ส่วนต้นที่แตกต่างหรือไม่ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ผู้ป่วยโรคแผลในกระเพาะอาหารและลำไส้ส่วนต้นที่มีภูมิลำเนาอาศัยในจังหวัดพิษณุโลก มารับการตรวจที่แผนกระบบทางเดินอาหาร กลุ่มงานอายุรกรรม โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก ที่รับการส่องกล้องระบบทางเดินอาหารและตัดชิ้นเนื้อ (Gastroscope with Biopsy) ส่งตรวจ Rapid Urease Test ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2544 – 2546 โดยแบ่งเป็นกลุ่มผู้ป่วย (Case) คือผู้ป่วยโรคแผลในกระเพาะอาหารและลำไส้ส่วนต้น ตรวจพบเชื้อ *H. pylori* จาก Rapid Urease Test Positive และกลุ่มควบคุม (Control) คือผู้ป่วยโรคแผลในกระเพาะอาหารและลำไส้ส่วนต้นที่ตรวจไม่พบเชื้อ *H. pylori* จาก Rapid Urease Test Negative เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามการดื่มแอลกอฮอล์ ในชนิดและปริมาณการดื่มแอลกอฮอล์เป็นกรัมในแต่ละวัน

การวิเคราะห์ข้อมูล หาความสัมพันธ์จากการคำนวณ Odds Ratio เป็นการคำนวณหาค่าอัตราเสี่ยงของโดยประมาณ (Estimated Relative Risk) และคำนวณค่า Chi – Square Test เป็นเครื่องบ่งชี้ความสัมพันธ์ระหว่าง Exposure และโรค Outcome นั้นเกิดขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ ค่า Chi – Square Test นำมาใช้ในการคำนวณค่า 95 % CI ของ Relative Risk เพื่อไขบอความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเสี่ยงต่อผลการเกิดโรคว่ามีความสัมพันธ์ต่อกันมาก-น้อยเพียงใด และเป็นความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่

ผลการวิจัยพบว่า

ผู้ป่วยทั้งหมด 457 คน พบว่าเสียชีวิต 17 คน ย้ายที่อยู่ 65 คนและแจ้งที่อยู่ไม่ตรงกับที่อยู่จริง 175 คน สามารถติดตามผู้ป่วยได้ 200 คน แบ่งเป็นผู้ที่ติดเชื้อ *H. pylori* 105 คน และผู้ป่วยที่ไม่ติดเชื้อ *H. pylori* 95 คน เมื่อนำมาจับคู่ระหว่างประชากรศึกษาและประชากรควบคุมในด้านเพศ อายุ และระดับการศึกษาได้ 73 คู่ มีจำนวนผู้ป่วยที่ดื่มแอลกอฮอล์ 98 คน คิดเป็นร้อยละ 49.0 ของประชากรทั้งหมด มีร้อยละการดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มผู้ป่วย สูงกว่ากลุ่มควบคุม โดยชนิดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นิยมมากที่สุด ในกลุ่มผู้ป่วยและในกลุ่มควบคุมคือ สุรา 40 ดีกรีเช่นเดียวกัน

ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างการดื่มแอลกอฮอล์ และการติดเชื้อ *H. pylori*

ค่า Odds ratio = 0.41, 95 % Confidence Interval 0.22 – 1.20, P-value = 0.27

ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างการดื่มแอลกอฮอล์ระดับสูง (มากกว่า 20 กรัมต่อวัน)

และการติดเชื้อ *H. pylori* ค่า Odds ratio = 1.50, 95 % Confidence interval 0.56 – 4.23, P-value = 0.50

ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างการดื่มแอลกอฮอล์ระดับต่ำถึงระดับปานกลาง

(น้อยกว่า 20 กรัมต่อวัน) กับการติดเชื้อ *H. pylori* ค่า Odds ratio = 0.69, 95% Confidence Interval 0.17 – 1.81, P-value = 0.66

Purpose of this study was to assess the relationship between alcohol consumption and *H. pylori* infection in peptic ulcer.

Matched - pair case control study was conducted to determine the relationship by Odds Ratio and 95% confidence Interval. The case was the peptic ulcer patient who underwent gastroduodenal endoscopy with Rapid Urease Test positive to detect *H. pylori* infection, aged 15 – 88 years. The control group was the peptic ulcer patient who had negative Rapid Urease Test, matched to the case to control confounding effect of sex, age and education. A detailed on alcohol consumption in low level (<10 gm/day), moderate level (10-20 gm/day) and high level (>20 gm/day) was obtained by interview questionnaire.

The findings were as follow

1. There were 457 patients; 17 deaths, 65 migrated and 175 with incorrect addresses. Then 200 patients were analyzed descriptively, and 73 matched pairs of case-control analysis. There were 98 patients reported alcohol consumption (49.0% of total population). Rate of alcohol consumption was higher among cases than among controls. The most common type of alcohol consumed was 40 degree alcohol in both cases and controls.

2. There was no significant relation between alcohol consumption and *H. pylori* infection. The odds ratio was 0.41, 95 % confidence interval 0.22 to 1.20, P-value = 0.27

3. The analysis of different levels of alcohol consumption showed that the odds ratio for patient who drank high level (> 20 gm/day) and low-moderate level (< 20 gm/day) compared to non drinker were 1.50, (95% confidence interval 0.56 – 4.23, P-value = 0.50) and 0.69 (95% confidence interval 0.17 – 1.81, P-value = 0.66). There were no significant differences in high, moderate, and low level of alcohol consumption and *H. pylori* infection.